

Eiropas
Padomes
Konvencijas
par cīņu
pret
cilvēku
tirdzniecību

Uzraudzības
mehānisms

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

KĀDS IR ŠĪS KONVENCIJAS MĒRĶIS?

— Eiropas Padomes Konvencijas par cīņu pret cilvēku tirdzniecību, kas stājās spēkā 2008. gada 1. februārī, mērķis ir novērst cilvēku tirdzniecību, aizsargāt cietušos un saukt pie atbildības vainīgos. Šī Konvencija attiecas uz visiem cilvēku tirdzniecības veidiem (valsts iekšienē veiktiem vai starptautiskiem, ar organizēto noziedzību saistītiem vai nesaistītiem), tāpat tā aptver visus cilvēku tirdzniecības upurus (sievietes, vīriešus un bērnus), kā arī visas cilvēku tirdzniecības formas. Konvencijā noteikti arī pasākumi, lai veicinātu partnerību ar pilsonisko sabiedrību un starptautisko sadarbību.

— Šīs Konvencijas nozīmīgākā pievienotā vērtība ir koncentrēšanās uz cilvēktiesībām un cietušo aizsardzību. Konvencijā cilvēku tirdzniecība ir definēta kā cilvēktiesību pārkāpums un noziedzīgs nodarījums pret cilvēka cieņu un integritāti. Tas nozīmē, ka nacionālās varas iestādes ir atbildīgas par nepieciešamo pasākumu veikšanu, lai novērstu cilvēku tirdzniecību, aizsargātu tās upurus un efektīvi izmeklētu cilvēku tirdzniecības gadījumus.

— Cilvēku tirdzniecība ir pasaules mēroga fenomens, kas nepazīst robežas. Tieši tādēļ šī Konvencija attiecas uz valstīm visā pasaulē un ir atvērta parakstīšanai ikvienai no tām.

KĀ TIEK UZRAUDZĪTA KONVENCIJAS ĪSTENOŠANA?

— Šī Konvencija izveido neatkarīgu uzraudzības mehānismu, lai izvērtētu to, cik labi Konvencijas normas tiek īstenotas praksē. Uzraudzības mehānisms, kas tiek uztverts kā galvenā šīs Konvencijas priekšrocība, sastāv no diviem pilāriem: Ekspertu darbības grupas pret cilvēku tirdzniecību - GRETA un Pušu Komitejas.

Kas ir GRETA?

— Ekspertu darbības grupa pret cilvēku tirdzniecību - GRETA izvērtē Konvencijas ieviešanu valstīs, kuras to ratificējušas. GRETA sastāv no 15 neatkarīgiem un objektīviem ekspertiem no Līgumslēdzējām valstīm. Šie eksperti ir ar atšķirīgu iepriekšējo pieredzi (juridisko profesiju pārstāvji, tiesībsargājošo iestāžu amatpersonas, psihologi, ārsti, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, utt.) un tos izvēlas, pamatojoties uz viņu profesionālo pieredzi jomās, ko aptver šī Konvencija. GRETA locekļus ievēl uz 4 gadiem ar vienreizēju termiņa pagarināšanas iespēju.

Kādā veidā GRETA veic uzraudzības darbu?

GRETA veiktie uzraudzības pasākumi ir sadalīti posmos. Katra posma sākumā GRETA izvēlas konkrētus Konvencijas noteikumus, uz kuriem balstās izvērtēšanas procedūra, un nosaka vispiemērotākos izvērtēšanas līdzekļus.

Uzraudzības darba veikšanai GRETA izmanto daudzveidīgas informācijas apkopošanas metodes. Vispirms GRETA izsūta aptaujas anketas tās valsts varas iestādēm, kurā noris izvērtēšana. GRETA izvērtē atbildē sniegto informāciju un, ja nepieciešams, pieprasa papildus informāciju, lai precizētu vai papildinātu atbildi.

Papildus aptaujas anketu izsūtīšanai GRETA organizē iesaistītās valsts apmeklējumu. Šādās vizītēs iespējamas visaptverošas diskusijas ar valsts pārvaldes iestāžu amatpersonām, policijas ierēdņiem, prokuroriem, parlamentāriešiem un citām pusēm.

Izvērtēšanas vizītes tāpat sniedz GRETA iespēju apmeklēt vietas, kurās cilvēku tirdzniecības upuriem tiek nodrošināta palīdzība. Tādējādi GRETA var prasīt nodrošināt iespēju apmeklēt krīžu centrus un patvērumu vietas cietušajiem no cilvēku tirdzniecības, kurus pārvalda sabiedriskas institūcijas vai nevalstiskās organizācijas, kā arī centrus, kas paredzēti neregulārajiem imigrantiem un patvēruma meklētājiem, robežpunktus un slimnīcas. Šīs vizītes nodrošina iespēju pārbaudīt to pasākumu efektivitāti, kas tiek veikti, lai īstenotu Konvenciju.

PILSONISKĀS SABIEDRĪBAS LOMA

— Nozīmīgs GRETA informācijas avots ir pilsoniskā sabiedrība. Izvērtēšanas vizīšu laikā GRETA organizē tikšanās ar nevalstisko organizāciju (NVO) pārstāvjiem un citiem pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem (piemēram, arodbiedrībām, advokātu asociācijām, mācību spēkiem), kas ir iesaistīti cīņā pret cilvēku tirdzniecību. GRETA var izlemt nosūtīt aptaujas anketu vai kādu citu lūgumu pēc informācijas NVO un citiem pilsoniskās sabiedrības locekļiem, kuriem ir pieejami uzticami informācijas avoti un kuri ir spējīgi šo informāciju atbilstoši apstiprināt.

GRETA ZIŅOJUMI

— GRETA izvērtēšanas ziņojumā ietverta esošās situācijas analīze konkrētajā valstī attiecībā uz veiktajiem pasākumiem cīņā pret cilvēku tirdzniecību, kā arī priekšlikumi, kā nostiprināt Konvencijas īstenošanu. Šie ziņojumi tiek veidoti sadarbības gaisotnē un ir paredzēti, lai palīdzētu valstīm to centienos.

— GRETA izskata izvērtēšanas ziņojumu projektus tās plenārsesijās. Pēc tam ziņojumu projektus nosūta attiecīgās valsts iestādēm komentāru veikšanai, kurus GRETA ņem vērā, gatavojot gala ziņojumu. Gala ziņojums tiek nosūtīts izvērtētajai valstij, kura tiek aicināta iesniegt pēdējos komentārus, ja tādi ir. GRETA ziņojumi kopā ar valsts pārvaldes iestāžu komentāriem tiek publiskoti.

KONVENCIJAS PUŠU KOMITEJA

— Uzraudzības mehānisma otro pīlāru, Pušu Komiteju, veido to valstu nacionālie pārstāvji, kuri ratificējuši šo Konvenciju. Pamatojoties uz GRETA ziņojumiem, Pušu Komiteja var pieņemt rekomendācijas, kas adresētas atsevišķai valstij attiecībā uz pasākumiem, kādi būtu jāveic, lai īstenotu GRETA secinājumus.

NO UZRAUDZĪBAS LĪDZ ĪSTENOŠANAS ATBALSTAM

— Eiropas Padomes Konvencijas par cīņu pret cilvēku tirdzniecību ietvaros veiktajam uzraudzības darbam ir trīs virzieni:

- ▶ tiek izvērtēta un veicināta atbilstība šīs Konvencijas noteiktajiem tālejošiem pienākumiem;
- ▶ tiek nodrošināti piemēroti ieteikumi, kā pārvarēt šķēršļus;
- ▶ tiek izveidots starptautiskas sadarbības forums, kurā var dalīties ar informāciju un pozitīvo pieredzi un brīdināt starptautisko sabiedrību par jaunākajām tendencēm; tādējādi sekmējot kopīgu rīcību, lai novērstu un risinātu problēmas.

— Šī uzraudzības darba rezultāti ir pieejami tiešsaistē un ir kļuvuši par izziņas avotu visiem tiem, kuri ir iesaistīti cīņā pret cilvēku tirdzniecību. Eiropas Padome sniedz arī atbalstu valstīm šīs Konvencijas īstenošanā un nodrošina ieteikumus, kas izriet no uzraudzības procesa.

Saziņai un turpmākai informācijai

Eiropas Padomes Konvencijas par cīņu pret cilvēku
tirdzniecību Sekretariāts (GRETA un Pušu Komiteja)

Eiropas Padome / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Francija / France

E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking